

Deze film is beschikbaar gesteld door het KITLV, uitsluitend op voorwaarde dat noch het geheel noch delen worden gereproduceerd zonder toestemming van het KITLV. Dit behoudt zich het recht voor een vergoeding te berekenen voor reproductie. Indien op het originele materiaal auteursrecht rust, dient men voor reproductiedoeleinden eveneens toestemming te vragen aan de houders van dit auteursrecht.

Toestemming voor reproductie dient men schriftelijk aan te vragen.

This film is supplied by the KITLV only on condition that neither it nor part of it is further reproduced without first obtaining the permission of the KITLV which reserves the right to make a charge for such reproduction. If the material filmed is itself in copyright, the permission of the owners of that copyright will also be required for such reproduction. Application for permission to reproduce should be made in writing, giving details of the proposed reproduction.

**SIGNATUUR
MICROVORM:**

***SHELF NUMBER
MICROFORM:***

M META 0759

1984806

cc
452
N

HILLERS WONDEREN.

BLIJSPEL IN DRIE BEDRIJVEN,

GESCHREVEN VOOR DE SOCIETEIT

„TOT NUT EN VERMAAK”

TE

SAMARANG,

DOOR

F. C. WILSEN.

SAMARANG.
DE GROOT, KOLFF & Co.
1872.

0101 3406

156907002

CC-452-N

HILLERS WONDEREN.

BLIJSPEL IN DRIE BEDRIJVEN.

DOOR

F. C. WILSEN.

SAMARANG.
DE GROOT, KOLFF & Co
1872.

1984806

PERSONEN:

De Heer BRANDNETEL, een rijke landhuurder op Java.
MEVROUW BARBARA BRANDNETEL, diens vrouw.
MARIE, hunne nicht, eene wees.
Meester OP DEN LEK, Substituut-griffier.
VAN EMDEN }
HILLER } Officieren.
LELIMAN }
SALAMANDER, Javaansche bediende van VAN EMDEN.
Een kleine Postiljon.
Heeren en Dames, Hellebardiers, Soldaten en Bedienden.
SIGNORA MONTE DEL CUORE.

Het stuk speelt te Batavia; het eerste bedrijf in het
Officiers-kampement, de beide laatste
in het huis van Brandnetel.

Het orkest dient tot het einde opteblijven.

HILLERS WONDEREN.

EERSTE BEDRIJF.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel stelt de gemeenschappelijke voorgallerij van twee luitenants-woningen voor, die door een laag muurtje van elkander gescheiden zijn. Elke woning heeft een deur en een venster. Een tafel en twee stoelen staan aan weerskanten.

In de eene voorgallerij zit Leliman te lezen en een sigaar te rooken. van Emden-en Hiller komen door de deur der andere woning binnen.

v. Emden.

Zoo als de zaken nu staan, komt er geen eind' aan. Ik zeg je, vriend, het is om er gek van te worden. Als ik niet zoo veel van het meisje hield, had ik mij al lang een kogel door het hoofd gejaagd.

Hiller.

Malligheid, doe het niet, want je wint er niets bij. Probeer het nog eens met den oude, en als hij nog eens tegenspartelt of nonsens verkoopt, kom dan maar bij mij.

v. Emden.

Dat zal wat helpen!

Hiller.

Wij zullen dan andere maatregelen nemen.

v. Emden.

Jij praat daarover, als hadden wij met eene vijandelijke beu-ting te doen die men met storm dient intenemen.

Hiller.

Die vergelijking is zoo kwaad niet. Alles wat zich niet goed- of kwaadschiks, volgens onzen wil, onze behoeften of neigingen gedraagt, moet ingesloten of, om met de Latijnen te spreken, ingepalmd worden.

v. E m d e n.

Palm jij dan maar den ouden Brandnetel in. Je kent dat kriebelige ventje niet. Of denkt je, dat ik hem niet al lang ingepalmd had, als hij op de eene of andere wijze te genaken ware? Hoe en waar je hem ook aanpakt, zijn refrein blijft altijd: „Ik wil voor mijn nicht geen officier.” Wat moet je met zoo'n uilskuiken beginnen? En de moeder is een volbloed schaaap uit Ternate, die het arme meisje met haar onophoudelijk gezanik over een rijke en voordeelige partij tot ziek wordens toe verveelt en plaagt. Waarachtig Hiller, je moet een hart als goud hebben, en een geduld als Job, om onder dergelijke omstandigheden niet te bezwijken!

Hiller.

Hoe je de zaak ook beschouwt, je zult tot de overtuiging komen, dat er niets anders overschiet, als om er maar flink op te gaan inhakken. Wij moeten en zullen hem inpalmen, als wij maar eerst zijne zwakke zijde hebben leeren kennen. Ga maar vooreerst je gewonen gang, attaqueer hem nog eens, maar flink, en als je dan nog eens teruggeslagen wordt, dan kom ik met de reserve op de proppen.

v. E m d e n, *mismoedig opstaande.*

Om je de waarheid te zeggen, ik heb een zwaar hoofd in deze attaque. Zeg dat ik eene vole declarée, met een vuile kaart, in de beste moet gaan spelen, ik zal het doen, al stond ook mijn grootje in de pot, of... laat mij op een half dozijn Engelsch bier aanrukken!

Hiller, *hem in de rede vallende.*

Ja, ik heb het je zien doen. Je bent me een aardig piere-wietje: dobbelen en bier drinken, dat kan je uit het fundament; wanneer het er echter op aankomt om eene allerliefste meid te gaan veroveren, dan zakt je de courage in de knieën!

v. E m d e n.

Zeg dat niet, Hiller. Ik heb alles voor Marie over. Ik zou haar, als het moest geschieden, uit den krater van . . . van . . . hoe heet toch die vuurberg, die onlangs zoo gespookt heeft?

Leliman, *hard roepende.*

Bedoel-je den Merapi?

v. E m d e n.

Juist Leliman, ik dank je voor je mededeeling! (*Tegen Hiller*) Uit den krater van den Merapi willen gaan halen, en op mijne rug naar beneden willen dragen, haar willen schaken

als het niet anders kon maar, om er nog eens met haar oom er over te moeten gaan harrewarren, begrijp je? Bah!

Hiller.

Wil ik je een propositie doen?

v. E m d e n.

Zeg maar op!

Hiller.

Ik zal in jou plaats met den oude spreken.

v. E m d e n.

Dat geloof ik, en met die engelachtige, mooie meid gaan strijken!

Hiller.

Ben je gek, ik, jou vriend?

v. E m d e n.

Hoor eens Hiller, wij kennen elkander. Ik vertrouw je overal, maar in dit geval niet, neem 't mij niet kwalijk. Er is maar één weg open, en dien moet ik nog eens langs loopen. Ik zal aan oom morgen nogeens de hand van Marie gaan vragen; het zij voor de laatste keer. Weigert hij nog eens, dan kom ik bij jou, Hiller, en als het niet allemaal klinkklare nonsens is, wat jij zult gaan debiteeren, dan volg ik je raad op, al moest de boel breken of bersten!

Hiller.

Perfect! ik ben gereed, je behoeft maar eventjes bij mij aan te kloppen.

v. E m d e n.

Laat ons nu iets gebruiken, want ik ben schor van verdriet!

Hiller, *over het muurtje kijkende.*

Zoo ben je nog thuis, Leliman!

v. E m d e n, *hem terugtrekkende.*

Wat moet je, Leli? Wij kunnen die laatste flesch bier met ons tweetjes wel op. Blijf maar gerust zitten, Leliman, hoor? Salamander, bawah bier!

Een Javaansche jongen brengt drie glazen, een kurketrekker en bier.

Leliman, *over het muurtje kijkende.*

Heb je mij geroeven?

v. E m d e n

Neen! Leli . . . Ben je aan 't studeeren, Leli?

Leliman.

Ja, zoo wat!

v. Emden.

Blijf dan maar gerust zitten, oude ziel; je mag immers geen bier drinken, Leli; is 't waar of niet? De doctor heeft het je verboden!

Leliman.

Helaas! maar het verbod, . . . je weet . . .

v. Emden.

Om den don^r. niet, je krijgt niets, hoor! Als je weer van je keelpijn genezen bent, doen wij weêr zamen; hoor, Leli, beste jongen!

Leliman gaat zitten.

v. Emden.

Geef hier, Salamaⁿder! Die dondersche Battakker leert het nooit! (*Hij neemt hem de flesch uit de hand, trekt haar open en schenkt in.*) Daar! lihat toch, zóó moet je doer, plahan (*zij drinken.*)

Hiller.

Perfect bier!

v. Emden.

Dat zal wel uitkomen! Als ik eens, natuurlijk door tusschenkomst van jou, Hiller, getrouwd ben, dan laat ik onmiddellijk een ton of twee echt Hooiberger en Amsterdamsch Beiersch bier uit Holland komen. Wat zeg je er van?

Hiller.

Niet kwaad. Voor mij moet je echter Champagne bestellen, weet je, van die Carte Blanche of Moët en Chandon; begrepen? Die pakt beter! (*Zij drinken*)

v. Emden.

Daar zeg-je zoo iets. . . En een paté truffé er bij!

Hiller.

Of een gelardeerd haasje!

Leliman, *over het muurtje.*

Of een versche leverworst, hoe vindt je hem? (*Allen lachen.*
Leliman gaat vlak aan het muurtje staan.)

v. Emden.

Er moet in elk geval nog een wonder gebeuren, als ik jou ooit in mijn leven op zoo'n extraatje zal trakteeren!

Hiller.

Een wonder ter wille van een leverworst of een flesch bier? Bah! 't Is de moeite niet waard. Drink je meê, Leli?

Leliman.

Dank je, ik moet van avond uit. Miss Heller, je naamgenoot en haar broêr, vertoonen hunne wonderen in de komedie!

Hiller.

Anders niet? 't Zal wat moois zijn!

Leliman.

Hij moet prachtig op de forte-piano spelen!

Hiller.

Anders niets?

Leliman

Mij dunkt, dat het een heele boel is: zij vertoonen wonderen, zeg ik; wonderen; begrijp je?! (*Hiller lacht.*) Waarom lach-jij zoo mal?

Hiller.

Over jou wonderen, over de Amerikaansche wonderen lach ik, over jou lach ik en over ons goed publek te Batavia lach ik. Begrepen?

v. Emden.

Je bent een rare snaak! Als men over iets lacht, dan moet men het bespottelijk vinden, of men moet het even goed of nog beter kunnen vertoonen. Is 't waar, of niet, Leli?

Leliman.

Dat meen ik ook. Hij verbeeldt zich mogelijk, dat hij, omdat hij Hiller heet . . .

v. Emden.

Precies geraden, dat hij met de Hellers kan meêdoen. (*Zij lachen hem uit.*)

Leliman.

Alsof een kunst, die totnogtoe geen mensch begrijpt, zich zoo maar eventjes liet nadoen. Nog nooit, zoo lang Batavia bestaat, heeft men hier zoo iets vertoond. Je behoeft niet eens zelf te gaan kijken, lees maar de couranten als je 't wilt weten!

Hiller, *zeer bedwaard.*

Laat ik je dan zeggen, dat ik de couranten beklag, want . . . ik kan het ook

Leliman en v. Emden.

Jij?

Hiller, als boven.

Ja, ik, ik!!

v. Emden.

Jij wilt wonderen vertoonen, zooals de Hellers het doen, jij? En je kunt op de meest eenvoudige wijze der wereld niet eens je beeren betalen!

Leliman.

Ik wil 't je zien doen, wat de Hellers met hun beiden beknutselen, wat, zooals v. Emden met recht opmerkt, alles behalve eenvoudig is, en zoo ik uit eigen ondervinding weet, nog nergens vertoond werd! Kom, Hillertje, je bluft, zeg het maar gerust!

v. Emden.

Je bluft kerel, ik geloof er niets van!

Hiller, *gedévideerd*.

Wil-je 't zien doen?

v. Emden.

Houd je stil! Maak je niet belachelijk!

Hiller, als voren.

Wil-je 't zien doen, vraag ik je? Ik zal je onmiddellijk eens wat voordoen.

v. Emden, *ongeloovig*.

Enfin! ga je gang!

Hiller.

Eerst nog een glaasje bier uit jou kelder!

v. Emden.

Dat kunt-je begrijpen, de laatste flesch staat op tafel en die is leeg, zooals je ziet Jij hebt hier de beste gelegenheid je kunst te vertoonen.

Hiller, *in verrukking*.

Wat zeg-je, is 't bier op? Salamander! (*De Javaansche bediende komt op.*) Haal uit de dispens van toewan Leliman twee flesschen bier. Ik zie er nog twee staan, met gele etiketten! (*Salamander af.*)

v. Emden, *lachende*.

Is het waar, Leli?

Leliman, *zeer verwonderd*.

't Is waar! Er staan nog twee flesschen in 't buffet; dat is sterk; hoor, Hiller!

v. Emden.

Hij heeft 't maar zoo toevallig geraden, heel aardig dat is waar, maar niets geen kunst, geen wonder! Iets van dien aard zou ik ook kunnen raden. Ik verwed b. v. mijn koppel pistolen, dat hij op dit oogenblik geen rooden duit op zak heeft.

Hiller.

Daar hebt jij alweer gelijk!

v. Emden.

En ik voorspel verder nog, dat Leliman, onze brave buurman, straks tegen ons zal zeggen: „Kameraden, ik betaal van avond voor je beiden het entrée, bij de Hellers! Ga-je meé?”

Leliman, *zich achter de ooren krabbende*.

Ja, dat zou kunnen gebeuren, als jelui mij op den eersten van de komende maand...

Hiller.

Dat spreekt als een boek, Leli; wil je? (*Salamander komt met bier, van Emden schenkt in.*)

Leliman.

Goed, dan gaan wij zamen, en mag-je aan de wonderen van je naamgenoot je hart ophalen! (*Zij drinken.*)

v. Emden, *eenigzins opgewonden*.

Jongens! ik voel op dit oogenblik een armée in mijn vuist. Ik wilde dat ik rijk was. Ik zou je dan op Spaansche of Champagnewijn trakteeren, ik zou je laten smullen aan een tafel, waartegen die van Lucullus zuivere soldatenménage ware: de fijnste schotels, het uitgezochtste dessert, het onbegrijpelijkste gebak moest er wezen, en sigaren waarbij de geur der fijnste Manilla's aan den rook der stinkadores moest herinneren.

Hiller, *altijd bedaard*.

Goed, v. Emden, ik houd je bij je woord. Jij gaat morgen bij je aanstaanden schoonpapa; begrepen? Je doet een laatst beroep op zijne edelmoedigheid, op zijn door Friesche ruiters ompaggerd hart, en als hij je nog eens afwijst, je nog eens den stoel voor de deur zet, dan kom je bij Frans Hiller aanbellen! (*Hij trekt hem in een hoek op den voorgrond en spreekt geheimzinnig, doch luide tegen hem.*) Ik zal dan voor den Heer Brandnetel de wonderen van Frans Hillerver-

toonen, en aan jou laten vertoonen . . . begrijpt je? Maar niet de Amerikaansche, maar de Bataviasche wonderen, niet de wonderen voor de kinderen, maar om de groote lui lachend naar huis te doen gaan. (*Hij trekt hem naar den anderen hoek.*) En zoo je daarmede die prachtige meid niet verdient, en ik niet mijne twee manden Champagne en het zoo even omschreven soupétje, dan kan je mij wegens . . . volbrachten . . . aan den dijk laten zetten!

Hiller en van Emden *af door de achterdeur.*

TWEEDE TOONEEL.

Leliman alleen, daarna Mr. op den Lek.

Leliman.

Die Hiller is een onverbeterlijke grappenmaker; maar dat moet ik bekennen, als hij iets onderneemt, is hij bij de hand en gevaarlijk voor den tegenstander. Hij hangt met hart en ziel aan v. Emden, die bij al zijne hartstochtelijkheid toch een beste vent is.

Ik heb schik in deze geschiedenis. Toevallig verwacht ik den anderen kandidaat te mijnen; ik ben waarachtig benieuwd hoe de zaak zal afloopen, en wat de andere vertelt! (*Er wordt aan de deur geklopt.*) Ah! daar is hij! Kom binnen!

op den Lek, *gekleed met bril, hoed en stok.*

Ben-je thuis Leliman?

Leliman.

All right, kom binnen.

op den Lek.

Dag, Leliman; hoe vaar-je?

Leliman.

Perfect! En hoe is het met jou?

op den Lek.

Zoo, zoo! wat verkouden, zooals je ziet.

Leliman.

Kom, schaam-je, een rechtsgeleerde verkouden? Dat past niet bij elkander.

op den Lek.

En waarom niet, als ik vragen mag?

Leliman.

Omdat een rechtsgeleerde wel anderen, maar niet zich zelve den neus moet nemen. Ga zitten en steek op! (*Hij presenteert sigaren.*)

op den Lek.

Je bent altijd goed geluimd, ik benijd je om je goed humeur! Laat mij een oogenblik uitrusten. (*Hij legt hoed en stok op een stoel.*) Dank je! Ik zal niet rooken. (*fluisterend*) Hoe is het met je buurman?

Leliman.

Met v. Emden? Goed! . . . kan ik je feliciteeren?

op den Lek.

Nog niet; maar waarschijnlijk reeds morgen. Ik heb nog iets met den voogd en oom van het meisje te bespreken.

Leliman.

Zoo, en is het dan in orde; dat wil zeggen heeft v. Emden geen kans meer?

op den Lek.

Als ik haar trouw, dan is het natuurlijk met zijne vrijerij gedaan, dat begrijp je wel, en hij zal dit nu reeds moeten begrijpen.

Leliman.

Dat geloof ik niet, juist het tegendeel.

op den Lek, *opspringende.*

Het tegendeel zeg-je, dus geeft hij het spel nog niet verloren?

Leliman.

Volstrekt niet. Wat nog meer is, hij gaat het meisje morgen nog eens opeischen, of vragen, als je dat beter bevalt!

op den Lek, *onrustig.*

Nog eens vragen? En de oude heer Brandnetel heeft hem reeds voor vast de deur gewezen.

Leliman.

Dit is zoo, maar de zaak heeft een ander aanzien gekregen.

op den Lek.

Onmogelijk! ik heb de toestemming van oom en tante!

Leliman.

Dat geeft niets. Hij heeft het woord van het meisje.

op den Lek.

Beiden verklaarden mij, nooit en nimmer hare hand aan een officier te zullen geven.

Leliman

Zij zwoer juist het tegendeel!

op den Lek.

Niets heeft zij gezworen, en buitendien, zij mag niet zweren, want zij is nog minderjarig!

Leliman.

Ik heb het toch uit zijn eigen mond, en hij, dat zul-je moeten bekennen, hij is reeds meerderjarig!

op den Lek.

Dan liegt hij het, zeg hem dat bij gelegenheid. Ik weet het voor zeker: hij krijgt haar nooit, als hij geen tovenaars is; begrepen?

Leliman.

Je zult je in hem kunnen vergissen, griffiertje. Pas maar op dat hij je niet uit den zadel tooverft, waarin je zoo vast vermeent te zitten!

op den Lek, *schamper lachende.*

Tooveren, zeg-je? Ja, dat mag hij gerust beproeven; dat is juist de zwakke zijde van den ouden heer Brandnetel: tooveren en wonderen verrichten, daarop zweert hij. Laat hem dan maar met Hellers wonderen beginnen, en kan hij dat niet, dan mag hij gerust tehuis blijven, en op zijne vingers uitrekenen, hoe vele blauwtjes er op een pond Nederlandsch gaan. Hahaha!

Leliman.

Ga dan maar gerust je bijl er bij nederleggen, Mr. op den Lek: hij kan het even goed als Heller.

op den Lek.

Geen gekheid, Leliman, ik ben er volstrekt niet op gesteld.

Leliman.

Enfin, lieg ik, dan lieg ik in commissie, je zult het zien, wees dus op uwe hoede!

op den Lek.

Het doet mij genoegen, dit teeken van eenen wanhopigen speler te hebben begrepen. In elk geval is er wederom iets gaande. Ik ga onverwijld naar de Brandnetels, om ze te waarschuwen.

Men kan nooit weten, wat hij in dezen toestand van plan is te doen. v. Emden is hartstochtelijk of, liever, brutaal, en tot alles in staat. Hij kan het voornemen koesteren, haar te gaan schaken, hij kan haren voogd op de eene of andere manier, zoo op zijn Americaansch, met een pistool in de hand door dreigementen, tot diens toestemming dwingen, daarom wil ik weg.

Leliman.

Wees geen kind en laat je vooral niet door bange vrees regeeren. Als jij het woord van haar oom hebt... (v. Emden aan de deur zijner woning met Hiler verschijnende, omhelst dezen en roept: Hoera!)

op den Lek,

op een stoel naast het muurtje neêrvallende.

Dat is zijn stem!

Leliman.

Houd je stil, spreek geen woord!

DERDE TOONEEL.

v. Emden en Hiller, uit de woning links komende. op den Lek en Leliman, Beide laatsten luisteren en begeleiden den dialoog met toepassende gebaren.

v. Emden.

Uitmundend! Onverbeterlijk, Hiller! Je bent een kerel als Jan de Wit, dat had ik nooit en nimmer achter je gezocht. Jammer, dat wij beiden onze carrière mis zijn geloopt, en als wij niet in Indië aan gulden banden gekluisterd waren, gingen wij een reisje door Europa doen; he, Hiller? wat belieft je?

Hiller, *zuchtende.*

Ja, vriendje, het is te laat!

v. Emden.

Te laat? Niets is te laat voor een' ondernemenden geest. Als ik de kans heb om in Europa, in elke groote stad, zooals Parijs of Amsterdam, een halve ton te verdienen — een halve ton, he? Vat je het, Hillertje?

Hiller.

Ik doe het voor de helft.

v. Emden, *in verrukking.*

En dan na een maand of wat naar Java terugkomende en, viâ Briandisi, eene scheepslanding Spaansche matten, souvereigns, roebels en piasters, en God weet, wat voor geld nog meer medebrengende, en te Batavia den heer Brandnetel opzoekende,...

op den Lek *ter zijde.*

Wat hoor ik?

v. Emden.

zoude ik aldus beginnen (*hij maakt eene buiging.*): „Mijnheer Brandnetel zou ik zeggen, kent Uwé's mij niet meer? Ik beu v. Emden, de gewezen luitenant, ... hm... die toen-

tertijd op uwe nicht Marie zoo verliefd was ... hm
 wier hand U echter aan hem hebt geweigerd, omdat een zekere
 Mr. op den Lek, een ploert van het zuiverste water, hem in
 den weg stond! Hier ben ik, mijnheer Brandnetel, maar ik
 sta niet meer alleen met mijn luitenants-tractement; ik breng
 geld, veel geld, geld als watermeê. (*Hij wijst met de vingers in
 de rondte alsof het guld op den vloer lag.*) Hier hebt u, één . .
 twee ... drie ... ja vier ton gouds; is dat genoeg? Geef mij nu
 uwe nicht tot vrouw!"

Hiller.

Dan zou de oude heer Brandnetel zeggen: „Mijnheer v.
 Emden, het spijt mij bijzonder, maar mijne nicht is reeds
 met op den Lek getrouwd!"

v. Emden,

*in woede ontstoken, neemt eene ledige flesch van de tafel en zwaait
 daarmede in het rond.*

„Getrouwd, zegt u? Waar is die ellendeling, dan zal ik hem
 de hersens inslaan!"

op den Lek

*springt op, loept naar de tafel, neemt hoed en stok, struikelt over
 een stoel, en verdwijnt door de deur.*

v. Emden.

Waar is hij?

(*Terwijl Hiller verbaasd staat te kijken en Leliman het
 uitproest van het lachen, valt het gordijn.*)

TWEEDE BEDRIJF.

EERSTE TOONEEL.

(*Een voorgallerij in het huis van Brandnetel, een tuin op
 den achtergrond, deuren aan weerskanten en bloempotten. Eenige
 stoelen en een paar tafels.*)

Marie.

Komt met een brief in de hand uit de deur links.

Wat zal ik moeten doen? Ik ben huiverig om dezen brief te
 openen. De koele, beredeneerde bedaardheid van oom, aan den
 eenen — Koenraads opgewondenheid aan den anderen kant.
 Hoe zal deze strijd afloopen? (*Zij opent zuchtend den brief en leest.*)

„Beste Marie!

„Moed, Marie! moed! wij zullen overwinnen; weiger stand-
 „vastig om met op den Lek te trouwen! Hij zal nog van daag
 „om uwe hand bij oom komeu vragen. Weiger, wat men ook
 „tegen u moge spreken of wil doen! Ik kom insgelijks nog
 „heden bij u aan. Vertrouw op mij en weiger!
 „Steeds met alle liefde:

de uwe”—

Weigeren? Voorzeker zal ik hem weigeren; ik houd niet
 van hem, hij is mij te bedaard en te vervelend, en ik verlang
 een vroolijken man. En openhartig gesproken, heb ik niet gelijk
 wanneer ik het doe? Weet ik niet wat sommige mijner mede-
 zusters hier voor een leven moeten lijden? Reeds des ochtends
 vroeg haast zich de heer des huizes, om naar zijn kantoor te
 komen, en zoo ontmoet zijne vrouw hem niet eerder, dan voor vijf
 uren 's avonds! Dood vermoed, soms mismoedig, komt hij ein-
 delijk te huis, werpt zich op een divan of in een luiaard-
 stoel, en slaapt in, of broemt bij elke vraag die hem gedaan
 wordt, want zijne zaken malen hem in het hoofd, en als dit
 nu nog maar veranderde, en hij bij wijze van surprise soms
 een beetje ging zingen, stoeien of dansen, maar ja wel, niets
 hiervan. Als hij maar een oogeblik tijd heeft. zit hij in een
 vervelend boek te lezen, of amuseert zich met het bestudeeren
 van een even vervelende courant.

Neen! Neen! Koenraad, ik wil den mr. in de rechten
 niet, al is hij zoo knap als Socrates, die, zooals ze zeggen,
 ergens in Griekenland, professor moet geweest zijn. Ik wil
 een vroolijken man, of... ik trouw in 't geheel niet!

TWEEDE TOONEEL.

v. Emden, Marie.

v. Emden, *haastig binnenkomende, omhelst Marie.*

Dag, Marie! mijn Engel! ik kom je even goeden dag zeggen!

Marie.

Wat een verrassing, Koenraad! Als oom dit eens weer
 gezien had!

v. Emden.

Gezien had, dat geeft niets, Marie: wij kussen elkander en
 lachen hem uit. Maar alle gekheid terzijde, ik kom je hulp
 inroepen. Mijn brief heb-je stellig ontvangen en gelezen?

Marie.

Je snuggere oppasser heeft hem aan mijn lijfmeid gegeven.

v. Emden.

En je zult weigeren?

Marie.

Ik zal weigeren!

v. Emden.

Engel van een meisje, laat ik je hiervoor, zooals het behoort, omhelzen en bedanken (*Hij wil haar kussen.*)

Marie, *hem afwerende.*

Houd je gemak, mijn vriend; denk aan oom en tante.

v. Emden.

Enfin, laten zij, om 's Hemels wil, nog eenige minuten wegblijven. Straks, als ik je alles verteld heb, kom ik terug en vraag formeel je hand aan je voogd. Na of vóór mij komt op den Lek met hetzelfde doel; daarom verzoek ik je, in het belang van ons beiden, dat je je zwarte oogen goed open houdt, en tevens goed hoort wat hij met oom en tante uitvoert!

Marie.

Wat zullen zij dan doen? Je maakt mij bang!

v. Emden.

Wees verstandig en let goed op, als zij mogelijk het een of ander verstoppen, iets afspreken, of geheimen behandelen over voorwerpen die in het bezit van den een of ander zijn!

Marie.

Ik begrijp er niets van, Koenraad!

v. Emden.

Doe maar zooals ik je gezegd heb, beste Marie, en denk dat ik er op gesteld ben, daar het tot ons best is, zoo wij achter hunne streken komen. Zoodra je iets weet, schrijf het mij dan onmiddellijk, al moet dat ook tien malen per dag gebeuren. Wil - je, Marie?

Marie.

Ja, beste Koenraad, en de Hemel zegene onze pogingen!

v. Emden.

Tot straks dan, Marie; houd moed, en weiger! (*Hij vertrekt, en Marie vergezelt hem naar achteren, en blijft daar.*)

DERDE TOONEEL.

Marie van tijd tot tijd verschijnende; de Heer Brandnetel en zijne vrouw.

Brandnetel,

met een brief in de hand op Marie wijzende.

Daar is zij! Wil ik ze maar dadelijk goed à faire nemen?

Mevrouw.

Doe dat, manlief! Spreek vooral van de positie van haar aanstaande. Hij is grifdier bij den raad Samboen, weet je, zeg dat aan haar! Vergeet ook niet, goed te laten uitkomen, dat hij als dominé gekleed is, wanneer hij zijne patiënten ontvangt!

Brandnetel.

Daar mag ik niet mede aankomen. Zwart staat niet tegenover de uniform. De officier met zijne sterretjes en kwastjes wint het bij den civilist, dat is nu eenmaal zoo, en daar kunnen wij niets aan veranderen. Wij moeten haar iets van zijn éducation, zijn talenten voorpraten; daar is zij erg op gesteld.

Mevrouw.

Ja, zij houdt ook veel van dansen!

Brandnetel.

En ik geloof dat op den Lek prachtig op de fluit speelt.

Mevrouw.

Ik dacht, op de klarinet?

Brandnetel.

Neen! op de fluit, zeg ik je. En Fransch, Engelsch en Duitsch spreekt hij, alsof het niets was. Ik heb het den ouden Lokvink hooren zeggen, dat hij ook nog eenige doode talen spreekt.

Mevrouw, *verbaasd.*

Doode talen? Hoe is 't mogelijk? En wat zijn dat voor talen?

Brandnetel, *eenigzins verlegen.*

Ja, — zie-je ... dat ... dat zijn ... dat is bij voorbeeld de taal, die Adam en Eva in het Paradijs nog vóór de historie met den appel spraken. Vat je 't?

Mevrouw.

Hm! ... zoo wat, maar het was toen stellig een doode boel, zooals ze zeggen!

Brandnetel.

Precies, doch later is het veel levendiger tusschen hen geworden (*kordaat*): daarom noemde men de later uitgevondene talen levende talen; begrepen?

Mevrouw.

Uitmundend, beste man!

Brandnetel.

Daar heb-je nu de geheele geleerde kwestie opgelost. Als ik gestudeerd had, Barbara, of als ik maar eens achter de

wonderen van Heller kwam, wijfje! . . .

Mevrouw.

Daar heb je nu je nicht Marie! Kom even bijoom, Marie! Kassi karosi, Sidin!

Brandnetel.

Wij moeten eens ernstig over je zaken gaan praten, Marie, weet je?

Mevrouw.

Wij bedoelen over het trouwen, Marie!

Brandnetel.

Ja, over het trouwen; het wordt tijd, want ik kan niet langer op Batavia blijven. Er moet dus een eind aan komen! (*Zij gaan zitten.*)

Mevrouw.

En wij hebben hier ook alles al gezien, wat er maar te zien was; ook begint mij de warmte te hinderen; ik verlang weder naar frisch water en verse lucht.

Brandnetel.

Wij zijn in de opera geweest, bij de Gregory's, Miss Bessie, ja overal, en nu wij ook Hellers wonderen gezien hebben, kunnen wij gerust heengaan.

Mevrouw.

Zoo iets zien wij nooit meer!

Brandnetel.

Als ik er aan denk, krijg ik er nog kippenvel van. Wat hij ook doet, alles is even wonderlijk en onbegrijpelijk. Ik heb er, waarachtig als God, een paar duizend gulden voor over, om te weten hoe hij 't hem levert!

Mevrouw.

Ik ijs, als ik er aan denk. In mijn papa's huis op Ternate was een Amboinees die sterk goochelde, vuur kon spuwen en messen slikken, maar, meester boven meester, Heller kan het beter.

Brandnetel.

Ik heb in mijne jonge jaren den vermaarden hofmechanicus Bamberg gezien, dat was ook een schuinsch heer, hoor; maar die Amerikaan met zijne zuster steekt hem den loef af!

Mevrouw.

Ja, de olifante, of hoe ze genoemd wordt, een mooi schepsel! Maar is ze wel zijn zuster?

Brandnetel.

Hij moet ergens in Amerika met een ander getrouwd zijn... Maar sakkerloot, daar vergeten wij geheel en al de trouwerij onzer nicht. Ja, Marie! daar heb-je het. Laat ons maar over jou zaken het eerst spreken. Over je aanstaande bedoel ik. Ik heb hier een brief van hem, . . . dat wil zeggen, van dat knappe jong mensch, mr. op den Lek! Hoor eens wat hij schrijft! (*Hij leest.*)

„WelEdel Geboren Heer!”

Vat je 't nicht? „WelEdel Geboren” zegt hij, en niet eevoudig: „geachte Heer”, zooals die winderige v. Emden schrijft. Wat wil dat zeggen: „geachte Heer”? Dat ik geacht ben, weet iedereen, want ik ben rijk; maar „WelEdel Geboren,” — begrijp-je het fijne er wel van? — dat is iets extra's, iets aristocratisch!

Mevrouw.

En nog hooger! Op Ternate wordt de gouverneur zoo genoemd, en die is toch Excellentie, zooals ze zeggen!

Brandnetel.

Dus hij schrijft:

„WelEdel Geboren Heer!”

„Ik verzoek U WelEdel Geboren, om mij heden ochtend een „half uurtje gehoor te schenken. Ik wensch met U W.E.Geb. „en Mevrouw uwe echtgenoote. . .

Mevrouw.

Dat ben ik!

Brandnetel.

Jij? Wie anders!

„uwe echtgenoote omtrent uwe beminnelijke nicht, mejufvrouw Marie” . . .

Mevrouw.

Dat ben jij, Marie!

Brandnetel.

„Het een en ander te bespreken.

„Na vriendelijke morgengroete hoogachtend;

„U Welgeborenes dienstwillige dienaar,
„Meester A. A. op den Lek”.

Hoe vindt-je hem?

Mevrouw.

Zeer beleefd! dat moet ik je zeggen!

Brandnetel.

Ik verwacht dat jongmensch elk oogenblik; de zaak waar-

voor hij komt, is geen geheim: hij wil jou tot zijne vrouw nemen, Marie!

Marie, *opstaande, vastberaden.*

Ik wil hem echter niet tot mijn man!

Mevrouw.

Hoor me dat eigenwijze ding!

Brandnetel.

Bedaar Babet, dat zijn maar tingka's. De zaak is immers reeds zoo goed als in orde. Een man zooals de hierbedoelde laat zich niet zoo gemakkelijk vinden, want hij is jong, van goede familie en beschaafd!

Mevrouw.

Hij spreekt zeven doode talen!

Brandnetel.

Beschaafd zeg ik, en buitendien, meester in de rechten!

Marie.

Te vergeefs noemt u daar de goede hoedanigheden van een man op, die mij geen liefde kan inboezemen. Ik wil hem niet, al was hij nog zoo beschaafd, mooi en rijk, als hij tevens vervelend is!

Brandnetel.

Wat spreek je daar van vervelend?

Mevrouw.

Beter vervelend, dan verkwistend!

Brandnetel.

Precies, hij werpt zijn geld de deur uit.

Marie.

Een officier bezit zoo veel niet, om het de deur te kunnen uitwerpen.

Brandnetel.

Hij zit dag en nacht in de Societeit!

Marie.

Als wij getrouwd zijn, zal hij bij mij zitten!

Brandnetel.

Hij speelt!

Marie.

Omdat hij er verstand van heeft!

Brandnetel.

Hij vloekt en drinkt als een ketter!

Marie.

Wie zegt dat?

Brandnetel.

Mr. op den Lek, want die heeft het hem zelf zien doen. Geen woord meer, ik wil dien dobbelaar en onverlaat nooit meer bij mij in huis zien!

Mevrouw.

Ik heb genoeg van zijn onbeleefdheden. Hij noemt mij maar altijd „tante Babet.”

Brandnetel tegen Marie.

Als jij ook iets in je hoofd hebt, kan geen sterveling het er meer uit krijgen, dan vergeet je, dat ik je oom en je voogd ben. Wil je op den Lek niet trouwen — goed, het is mij wel. Maar dit zeg ik je, en dit kun-je in je ooren knopen, dien v. Emden, dien zwendelaar en vlegel krijgt je ook niet, of er moet een wonder gebeuren, nog sterker dan het ooit door Heller vertoond is.

Mevrouw.

Daar heb-je eindelijk dat charmante jong mensch!

VIERDE TOONEEL.

De vorigen; Mr. op den Lek.

Brandnetel.

Ziedaar, mr. op den Lek! welkom, welkom, mijn waarde!

Mevrouw.

Dat is allerliefst van u. Wij spraken juist over u; dit heeft iets te beteekenen.

op den Lek,

die allen deftig heeft gegroet, doch door Marie zeer koel ontvangen wordt.

Mijne beste mevrouw, uwe charmante invitatie van gisteren deed mij mijne zware verkoudheid vergeten, want mijn ongeduld liet mij niet langer toe tehuis te blijven!

Brandnetel.

Ik begrijp u, mijnheer!

Mevrouw.

U behoeft u voor ons niet te geneeren, wij houden van u.

op den Lek.

Zeer vereerend, mevrouw!

Brandnetel.

Wij meenen het goed met u, mijn waarde!

Mevrouw.

Wij houden veel van gedistilleerde menschen.

Brandnetel.

naar Marie wijzende, die zich naar den achtergrond heeft begeven.

Daarom wenschten wij ten opzichte van onze nicht een eind aan de zaak te maken. Ik heb het haar zoo even met duidelijke woorden gezegd. Dien v. Emden, dien drinker, speler en brutalen lans knecht krijgt zij nimmer!

VIJFDE TOONEEL.

v. Emden *die de laatste woorden gehoord heeft, verschijnt op den achtergrond, groet Marie die hem haar beide handen toesteekt, en op haar plaats blijft. Plotseling binnentredende:*

Goeden morgen, mijnheer Brandnetel (*Allen schrikken; vooral op den Lek is niet op zijn gemak.*) Neem het mij niet kwalijk, dat ik u in de rede moet vallen: Uwes sprak zoo even van uwes aanstaanden schoonzoon, doch schijnt niet bijster veel met hem opte hebben.

Brandnetel.

Schoonzoon? Uwes . . . Wat is er van uw dienst, mijnheer? v. Emden, *voor Mevrouw zijn compliment makende.*

Dag, tante, het verheugt mij, u zoo welvarend te zien. Uwes is gisteren zeker de wonderen van Heller gaan bewonderen. Wondervol deze wonderen, niet waar, tante Babet?

Mevrouw, *boos.*

Ik ben uwe tante niet, en ik verkies het ook nooit te worden, weet u? (*Zij verwijdert zich door de zijdeur, op den Lek tot haar wenkende.*)

Brandnetel.

Wat wenscht u van mij? Ik ben hoegenaamd in geen luim, om, zoo vroeg op den dag, visites te ontvangen, vooral niet als zij zoo met de deur in huis vallen. Ook heb ik geen tijd voor u.

v. Emden.

Ik moet u spreken, mijnheer Brandnetel, onmiddelijk en alleen.

Brandnetel.

Alleen, mijnheer?

v. Emden.

Alleen!

Brandnetel, *tegen op den Lek.*

Wat een brutale rekel! Enfin, het moge voor den laatsten keer zijn. Zoo hij nogeens terugkomt, laat ik hem de deur uitzetten. Ga even in de zijkamer, en houd zoo lang mijn vrouw gezelschap.

op den Lek *vertrekt.*

v. Emden *koketteert intusschen met Marie die op den achtergrond op en neder wandelt.*

ZESDE TOONEEL.

Brandnetel *werpt zich op een stoel, v. Emden op den achtergrond, Marie.*

Brandnetel, na eene pauze.

Wat moet u van mij hebben?

v. Emden, *sigaren presenteerende.*

Wilt u niet eerst opsteken, mijnheer Brandnetel?

Brandnetel, *geraakt.*

Ik heb . . . ik zal . . . ik ben hier tehuis, zooals u dient te weten.

v. Emden.

Dat weet ik zeer goed. Maar het is bij ons, in Indië, de gewoonte, aan iemand die ons komt bezoeken een sigaar te presenteeran, zoo men ten minste voor geen . . . vlegel wil aangezien worden; maar 's land wijs, 's lands eer, weet u . . . Kassi api! (*Een bediende brengt vuur.*)

Brandnetel, *de sigaren terugwijzende, en van zijn stoel opvliegende.*

Mijnheer, u beleedigt mij!

v. Emden.

U mij ook, doch ik ben het al weer vergeten. Ik zal het kort maken, mijnheer Brandnetel, zeer kort, maar u moet naar mij luisteren en op den stoel blijven zitten. Zie zoo, het is gauw gedaan. (*Zij gaan zitten.*) Dat ik uwe nicht bemint, dat ik haar aanbid, weet u sedert lang, dat Marie mij insgelijks genegen is, heeft zij u noch tante verzwegen. Ik heb haar aan u gevraagd, doch u hebt haar mij geweigerd, . . . geweigerd op grond, dat ik maar . . . luitenant ben (*Hij werpt zijn sigaar weg.*) U hebt vervolgens aan mr. op den Lek toegestaan, Marie het hof te maken, om reden hij geen officier, maar meester in de rechten is. Is dat niet zoo?

Brandnetel.

Tot welk doel dit examen, als ik u vragen mag?

v. Emden.

Nu vraag ik u gemoedelijk af en zonder de minste provocatie, waarom ik, de officier, die uwe nicht bemin, moet achterstaan bij den rechtsgeleerde, dien zij niet lijden mag?

Brandnetel, *zich boos makende.*

Nog eens mijnheer, tot welk doel deze vragen?

v. Emden.

Bedaar, mijnheer Brandnetel! Ik vraag u nu pertinent, welke grieven tegen mij bestaan, dat u mij, met wien U Edele niet behoeft te gaan trouwen, niet mag lijden?

Brandnetel.

Dat is geheel en al mijn zaak, en gaat u niets aan!

v. Emden.

Met uw verlof, dat gaat mij wèl iets aan, want zie, mijnheer, ik redeneer zóó, met uwe permissie: is op den Lek een beschaafd mensch, zoo vermeen ik op dezelfde onderscheiding aanspraak te mogen maken. Is hij vermogend? Zijt verzekerd dat ons beider fortuin in 's Gouvernements kas geborgen is. Is hij een bijzonder mooie jongen, ik zie er toch ook niet kwaad uit; buitendien, dat is bij de dames zuiver een zaak van smaak. Heeft hij betere vooruitzichten dan ik? Ik ben als luitenant begonnen, hij als substituut-griffier, hij kan president van het Hooge Hof en Raad van Indië worden, en ik, mijnheer Brandnetel, (*met zelfgevoel*) ik ook, als geen mensch er iets tegen heeft. Want dit verzeker ik u, mijn zeer waarde heer, aan den goeden wil hiervoor ontbreekt het mij om den don... niet, en als ik even spoedig generaal word, als ik het wensch te worden, dan staat mijn benoeming reeds morgen in de courant!

Brandnetel, *ter zijde.*

Praten kan hij als Cicero; ik geloof dat hij zelfs mijn grootmoeder van haar stoel zou kunnen praten (*luid.*) Wat zal ik zeggen, mijn besteh eer van Emden? Ik bewonder uwe bespraaktheid; en als het daar alleen op aan moest komen, zoo geloof ik wel dat u daarmede het onmogelijke mogelijk zoudt kunnen maken. Jammer alleen, dat ik door zulk een wonder niet ben overtehalen, om mijn eenmaal gegeven woord intetrekken!

v. Emden, *spotachtig lachende.*

U wacht stellig op de wonderen, die Mr. op den Lek zal gaan verrichten.

Brandnetel.

Dat is mijn zaak mijnheer, en als u het dan toch weten wilt: ja, ik wacht er op!

v. Emden *lacht.*

Hij ziet er juist naar uit!

Brandnetel.

U behoeft hierover niet te lachen, ik heb hem op de fluit hooren spelen, en muziek doet wonderen, zooals u weet, wonderen vooral in de harten van het schoone geslacht.

v. Emden.

Des te beter, ik speel op de klarinet!

Brandnetel.

Hij reciteert goddelijk!

v. Emden.

Hm! Ik maak zelf verzen, met uw verlof!

Brandnetel.

Hij schrijft brieven, als... als een geleerde, en een stijl zooals ik nog nooit gezien heb.

v. Emden.

Dat geef ik toe, en dat is, van zijnen kant beschouwd, geen wonder, want het geheele leven van den rechtsgeleerde hangt aan den vorm en stijl. Maar mijnheer Brandnetel, nog een kleine vraag! (*Hij fluistert hem in het oor*) Kan hij wonderen verrichten?

Brandnetel, *verrast.*

Wonderen? U bedoelt....

v. Emden, *geheimzinnig.*

Is hij in staat, Hellers wonderen te vertoonen, de wonderen van Heller, zeg ik?

Brandnetel.

Hellers wonderen? U zult toch niet zoo iets...

v. Emden.

Ik ben in staat het te doen!

Brandnetel.

U?

v. Emden.

Ik, mijnheer Brandnetel. Ik kan wonderen vertoonen, zooals zij door Heller vertoond zijn, en wat nog meer wil zeggen, zooals zij door hem nooit vertoond zijn!

Brandnetel, *zeer nieuwsgierig.*

U?

v. Emden.

Ja, ik! (*hem bij de hand nemende*) En ik doe u de propositie, zooals de zaken nu staan, nu noch mijn stand in de maatschappij, noch mijne beschaving, noch mijn uiterlijk voorkomen, enz. u kan overhalen, om mij de hand uwer nicht te geven, mij deze zoo gewenschte hand te laten veroveren, door mij voor u de wonderen te laten vertoonen, welke de wonderen van Heller ver te boven gaan.

Brandnetel.

Ver te boven gaan? Dat is sterk, mijnheer! Permiteer mij dat ik het u zeg: ongelooflijk; U wilt den onnavolgbaren Amerikaan overtreffen?

v. Emden.

Ik, die geen Amerikaan ben, wil niet alleen hem nabootsen, maar ook, op zijn Hollandsch gezegd, overbluffen, met Amerikaansche allures!

Brandnetel.

Ik geloof er niets van. Heller overbluffen, zegt u?

v. Emden.

Overbluffen of, als u een ander woord beter bevalt, overschaduwen!

Brandnetel.

Maar, mijn waarde heer, hebt u eene... zuster, eene helderziende zuster, bedoel ik?

v. Emden.

Natuurlijk, eene uitstekende dame.

Brandnetel.

Eene Amerikaansche?

v. Emden.

Pardon, eene Italiaansche, Signora ABSOLUTA QUINTESSENTIA!

Brandnetel.

Die ook helder ziet, en alles weet wat je haar in de verte laat zien?

v. Emden.

Zij kan door de muur heen en om den hoek heenzien.

Brandnetel, *zeer nieuwsgierig.*

En mooi; natuurlijk, niet waar? mooi?

v. Emden.

Ja, betrekkelijk!

Brandnetel.

En waar wilt u deze wonderen vertoonen?

v. Emden.

Waar u verkiest, hier in uw huis, in uw salon!

Brandnetel.

En mogen er nog meer menschen bij komen?

v. Emden.

Zooveel als u wilt mag - u inviteeren: hoe meer zielen hoe meer vreugd!

Brandnetel, *aandoenlijk wordende.*

Maar, laat ons oprecht wezen, mijnheer van Emden; u houdt mij toch niet voor den gek?

v. Emden.

Mijnheer van Brandnetel, voor wien ziet u mij aan? Denkt u dat ik in een zoo gewichtige zaak als deze, in een zaak waar het geluk van twee menschen op het spel staat, met u zal gekscheren?

Brandnetel.

Dus ernst, volle ernst, niet waar?

v. Emden.

Hier is mijn hand!

Brandnetel, *in verrukking hem de hand gevende.*

En u zult mij later eene verklaring van alle wonderen geven?

v. Emden.

U zult alles weten!

Brandnetel, *uitgelaten van vreugde.*

Top, hier hebt u dan ook mijn hand. Als u wonderen vertoont, zocals Heller ze vertoond heeft, als uwe Signora even verziende is als Miss Haydee, en ik bekennen moet dat ik er niets van begrijp....

v. Emden, *hem in de rede vallende.*

Niets, zeg ik u, niemendal!

Brandnetel.

dan... maar laat ik mijne vrouw er bij roepen, en mr. op den Lek. (*Hij roept*) Barbara!, kom eens hier, beste vrouw, en brengt mr. op den Lek mee, hoor-je!?

ZEVENDE TOONEEL.

De vorigen, Meyrouw Brandnetel, Mr. op den Lek

uit de zijkamer komende. Marie buiten luisterende.

Mevrouw.

Wat is er toch gebeurd, dat je zoo'n geweld maakt?

Brandnetel.

Luister! ik moet je iets vertellen. Wij zullen iets zien, wat wij nog nooit gezien hebben. De heer van Emden heeft mij beloofd, ons hier in ons huis, en ten aanschouwe onzer kennissen, wonderen te vertoonen, die de wonderen van Heller ver zullen overtreffen. Is het waar of niet, mijnheer?

v. Emden.

U hebt het gezegd!

Brandnetel.

Je hoort het allen! Wanneer hij werkelijk hier in mijn huis zulke wonderen doet, wanneer zijne zienster even onbegrijpelijk helderziende verklaringen geeft, wanneer wij volmondig moeten verklaren niets daarvan te begrijpen, en wanneer verder mr. op den Lek niet in staat is, om even verbazingwekkende wonderen of nog sterkere toeren te verrichten, dan, alleen dan wordt onze nicht Marie de vrouw van den heer van Emden.

Mevrouw.

Hebt - jij dat beloofd, manlief?

Brandnetel.

Ik heb het op mijn woord van eer beloofd.

Mevrouw.

En zul - je dat woord werkelijk gestand willen doen?
op den Lek.

Wilt u uw nicht opofferen aan een dwaze gril van het oogenblik?

Brandnetel,

Het woord van een lanleigenaar moet heilig zijn. Dus mijne heeren, gaat uw gang!

v. Emden,

die van lieverlede meer en meer opgewonden wordt.

Mevrouw en Mijnheer Brandnetel, ik dank u bij voorbaat voor het in mij gestelde vertrouwen; toon dat u spirit in uw hoofd hebt, Mijnheer op den Lek, en ga gerust met uwe wonderen tegenover mij staan; ik zal in het strijdperk geen voetbreed terugtreden. En gij, Marie, teederbemimde lieveling van mijn hart, laat je bruidskleed maken, en wacht mij aan den trap van het stadhuis! Geef acht, kolonne! Vel

't geweer! Blaas tot den aanval! En nu in Gods naam er op los! (Hij trekt zijn sabel, de hoornblazers blazen en de tamboers slaan den stormmarsch terwijl hij een peloton soldaten te gemoet snelt, die onder het roepen van „hoera!" met geveld bajonet achter op het tooneel storm loopen; de medespelers groepeeren zich beangst.)

PERDE BEDRIJF.

EERSTE TOONEEL.

Salon of binnengallerij bij Brandnetel. Geopende deuren, Tuin op den achtergrond, Consoles, Lampen, Schilderijen, Klok, etc. Twee rijen stoelen rechts; links op den voorgrond eene kleine tafel en caucuse.

Marie, voorzichtig binnenkomende.

Ik vertrouw noch oom, noch tante. Beiden zijn op de zijde van op den Lek. Den geheelen dag fluisteren zij met elkander, Koenraad weet reeds alles, hoe zij hier en daar kaarten verstoppen, geld in de beurs gereed houden, afspraken maken, als ware er een koninkrijk mede gemoeid, en dan zich op eene allerbespottelijkste wijze achter zijn rug over hem vroolijk maken. Hij lacht er om en belooft mij voor al mijne zorgen een brillante satisfactie!

Neen, oom! neen, tante! het zal u niet mogen gelukken, mij van gevoelen te doen veranderen. En al vertoonde ook uw protegé de verwonderlijkste toeren, al speelde hij nog mooier op de fluit als de oude God der herders, ik blijft vast bij mijn eens genomen besluit!

Daar komen zij aan. Het is treurig te moeten zien hoe dwaas de menschen zijn, en hoe zij zich verbeelden, dat zij nog daarbij slim zijn. Wacht maar, de dag is nog niet ten einde! (af)

TWEDE TOONEEL.

Mevrouw Brandnetel, op den Lek.

Mevrouw.

Dus, alles is gereed?

op den Lek.

Alles! Mijne maatregelen zijn genomen, hij mag nu komen en zijne wonderen vertoonen!

Mevrouw.

Wat zullen wij hem uitlachen, als hij niets kan!

op den Lek.

Wat zal hij een gezicht trekken, als hij de schoppenvrouw achter den fauteuil, waarop zijne Italiaansche zit, zal zien te verschijnen komen!

Mevrouw.

En dan het medaillon, aan mijn hals!

op den Lek.

En het geld in de beurs van uw echtgenoot!

Mevrouw.

Belooft mij, dat u nooit in uw leven met niemand er over spreekt of gaat vertellen op hoedanige wijze u aan de hand van Marie zijt gekomen; begrepen? Zij zouden het u nooit en nimmer vergeven.

op den Lek, zuchtende.

Ja, dat belooft ik u. Maar wat moest ik anders doen! Dat vraag ik u. Had ik maar eene keuze, liet men mij maar vrije hand!

Als de zaak slecht afloopt, is het stellig niet mijn schuld.

Brandnetel, *binnenkomende.*

Dan natuurlijk de mijne, net alsof ik niet alles gedaan had, om aan van Emdens gevaarlijke propositie te ontsnappen.

op den Lek.

En toch hadt u ze niet moeten aannemen!

Mevrouw.

Dat heb ik hem dadelijk gezegd!

Brandnetel.

En waarom niet?

op den Lek.

Omdat gij u, door uw woord te gaan verpanden, elke vrijheid van handelen ontnomen hebt!

Brandnetel.

Hoe bedoelt u dit?

op den Lek.

Word ik door dien windzak overwonnen, dan dient Marie haar hand aan hem te geven; daar valt niets op aftedingen!

Brandnetel.

Ik begrijp niet, hoe u zulk eene gevolgtrekking kunt maken. Tot welk doel heb ik u met de geheele perkara bekend gemaakt? Alleen om u in de gelegenheid te stellen, hem door

uwe meerdere slimheid een lesje te kunnen geven!

op den Lek.

Waarvoor ziet u dan deze op het touw gezette vertooning van zoogenaamde wonderen wel aan? Ik houd alles voor boerenbedrog!

Brandnetel.

De naam doet hier niets ter zake. Als u den luitenant in het vertoonen van boerenbedrog den loef afsteekt, dan is de quaestie beslist. Denk niet, dat ik zoo stom ben om te gelooven, dat die Amerikaan Heller wonderen kandoen zooals een poosje geleden Mozes in de woestijn gedaan moet hebben; volstrekt niet. Maar die snuiter is zoo gloeiend bij de hand, hij weet u, zoo elegant beet te nemen, dat men respect voor hem krijgt!

Mevrouw.

Dat is zoo, mijnheer! Wat een ander ziet dat zien wij ook, en ik heb bij hem nooit iets verdachts kunnen bemerken. En buitendien speelt u zoo aardig op de fluit. U hebt ze toch meegebracht?

op den Lek, zuchtende.

Ja, daar ligt ze. Maar wat zal ze mij helpen, hij bespeelt mogelijk een ander instrument, en beter dan ik!

Brandnetel.

Niets bespeelt hij. Ik heb voor dit geval nog een corps muzikanten besteld, die zullen u begeleiden, weet u, dat maakt meer leven dan die alleenlopende fluit.

Mevrouw.

En u gaat vlak naast mij staan, als u speelt, ik zal u moed inspreken.

Brandnetel.

Buitendien, wie zal ons dwingen, zijn spel mooier te vinden als het uwe?

Mevrouw.

Juist. En al speelt hij nog zoo mooi op de trompet of op de klarinet - vind ik uwe fluit mooier, dan wint u het toch.

Brandnetel.

Hetzelfde pas ik ook toe op de wonderen! En als u de aardigheid met mijn geldbeurs vertoont, en het grapje met schoppenvrouw, dan laat ik hem zoo iets nadoen!

Mevrouw.

De menschen zullen denken dat gij werkelijk aan het toove-

ren zijt, en wat zal de luitenant staan te kijken!

Brandnetel.

Hij kan niets, dat is mijne meening.

op den Lek.

En ook de mijne. Laat hem dan maar komen! Hij dacht ons met zijn gebluf een hak te zetten, en op 't laatst is hij de dupe der historie, en moet bekennen, dat wij hem den loef hebben afgestoken!

Brandnetel.

Daar komen al onze gasten. Zijt welkom, dames en heeren, komt binnen!

Mevrouw.

Wij zullen maar gaan zitten, maar waar blijft toch onze nicht?

DERDE TOONEEL.

De vorigen, Marie; kort daarop v. Emden met Leliman, beiden in het zwart.

Marie.

Hier ben ik tante, ik heb nog even een beetje toilet gemaakt.

op den Lek.

Mejuffrouw Marie is steeds een toonbeeld van sierlijkheid en goeden smaak. (Marie maakt voor hem eene stijve luiging, en gaat naas! haar tante zitten.)

op den Lek, terzijde.

Hoe verachtelijk neemt zij mij op. Als ze niet zooveel geld had, liet ik haar onmiddelijk loopen! (Achter de coulisses wordt een signaal geblazen, waarop v. Emden en Leliman in het zwart binnentreden.)

v. Emden, Leliman presenteerende.

Mijn vriend de le luitenant Leliman; mijnheer en mevrouw Brandnetel, mejuffrouw Brandnetel en Mr. op den Lek!

Brandnetel.

Zeer aangenaam, het is mij een waar genoegen. En waar hebt u de jonge juffrouw, madame of, hoe zij heet, gelaten?

v. Emden.

Zij zal aanstonds komen, en dan kunnen wij begianen; niet waar, mijnheer op den Lek?

op den Lek.

Zooals gij ziet, ik ben gereed. Daar liggen de kaarten, hier

zit ons publiek, de vierschaar welke over ons zal oordeelen, in zijn midden wacht ons de prijs, te wiens wille wij ons gereed hebben gemaakt tot den zonderlingen, door u geprovoceerden strijd!

v. Emden.

Weet u een ander middel om tot ons doel te geraken? Hier en op dit oogenblik blijft voor u, mijnheer, geen andere keuze, maar ik geef u de vrijheid, om de jonge dame pertinent aftevragen, of zij u wil, en als zij ja zegt, dan kunt u mij een schoft noemen; begrepen? (Tegen Brandnetel.) Mag Signora verschijnen?

Brandnetel.

Zeer gaarne. Ik brand van nieuwsgierigheid haar te zien!

Mevrouw.

Ik ook, ik ben geachteerd van het lange wachten.

VIERDE TOONEEL.

v. Emden klapt in de handen; op hetzelfde oogenblik valt het orkest in met het air van Offenbach „Ik ben de majoor!” Zes hellebardiers komen binnen en posteeren zich rechts en links van de deur; daarop volgt de Signora del Monte: zij draagt een kleed met een reusachtig langen sleep, een hoed met een zwarten sluier, mantille en waaier. Twee kleine negers volgen haar, als slippendragers. Zij beweegt zich zeer statig en afgemeten; achter haar komen nog een tiental hellebardiers; hoe meer hoe beter. Zoodra zij den voorgrond bereikt heeft groot zij de aanwezigen die insgelijks opstaan en haar groeten; daarna wordt zij door van Emden voorgesteld.

v. Emden.

Signora Anuntiata, Dominica, Constantia, Monte del Cuore! (Hij geleidt haar naar de causeuse, waarop zij plaats neemt.)

Brandnetel, tegen Leliman.

Wat een massa zonderlinge namen heeft dat mensch!

Leliman.

Italiaansche mode, echt italiaansch, weet u!

Mevrouw tegen van Emden.

Zal zij niet hare fiselimi laten zien?

van Emden.

Zoodra wij gedaan hebben; zij is een beetje beschaamd uitgevalen, weet u, zoo vele wildvreemde menschen in een vreemd land!

Mevrouw.

Spreekt ze geen Hollandsch?

v. Emden.

Nog niet mevrouw, doch zij is van plan het nooit te leeren!

Mevrouw.

Maar hoe kan ik haar verstaan?

v. Emden.

Ik zal hetgeen zij zegt u onmiddellijk vertalen!

Mevrouw.

Zij ziet er zeer gedistileerd uit!

v. Emden.

Geen wonder, zij heeft in Kampen, ik wil zeggen in Napels, gestudeerd. Maar onze Signora wordt ongeduldig!

Signora, *ongeduldig met den waaiër bewegingen makende.*

Avanti! birbanti!

v. Emden.

Zij wenscht dat wij mogen beginnen!

Brandnetel.

Ga uw gang!

v. Emden, *zich in positie stellende.*

Dames en heeren! Alles wat van af Adam, die, ik behoef u dit niet te vertellen waarom, de eerste en grootste goochelaar geweest is, tot op den heer Heller, die u nog kort geleden bewonderd hebt, in het genre van wonderen verricht is geworden berust op handigheid, zinsbegoocheling en boerenbedrog. Wonderen zooals men vroeger zekere handelelingen geliefde te noemen, kan in onzen beschaafden tijd niemand meer verrichten. In dat opzicht zijn wij achteruit gegaan. Weest dus zoo goed en verwacht niet te veel wonderen. Aan u, mijnheer op den Lek, u danst voor!

Brandnetel, *tegen op den Lek.*

Wees toch niet bang, begin maar dadelijk met schoppenvrouw!

op den Lek, *tegen een der Heeren.*

Wees zoo goed en trek een kaart. Laat ze ook aan de overige heeren en dames zien. Hebt u het gedaan?

de Heer.

Ja!

op den Lek.

Verscheur ze dan s. v. p., en stop de stukjes in dit pistool! (*Terwijl dit gedaan wordt, staat van Emden bij de Signora*)

Mevrouw *tegen* Brandnetel.

Wat zullen ze staan te kijken als de verscheurde schoppenvrouw, achter den stoel, te voorschijn komt!

op den Lek.

Zijt u klaar, mag ik mijn pistool terug hebben? (*Hij neemt het pistool en mikt.*) Welke kaart hebt u verscheurd, mijnheer?

De Heer.

Het was schoppenvrouw!

Mevrouw.

Ja, schoppenvrouw, wij hebben het allen gezien!

op den Lek.

Ik zal ze achter de causeuse te voorschijn doen komen, waarop Signora zit. Een! twee, drie! Schoppenvrouw, waar zijt gij? (*Hij schiet op Signora.*) Mag ik u verzoeken even te willen opstaan?

Signora, *afwerende bewegingen makende.*

Farniente, del cuore!

v. Emden.

Zij zegt dat hier geen schoppenvrouw is.

op den Lek.

Ik zeg u dat de schoppenvrouw er zijn moet!

v. Emden.

Maar zij zegt dat het hartenvrouw is, begrepen?

op den Lek, *loos wordende.*

Mijnheer, wie schopte u in de wereld, mij hier eene les te willen geven, als ik in schoppen speel?

Mevrouw.

Ja, dat vind ik ook!

op den Lek, *gebiedende.*

Laat uwe dame opstaan, mijnheer!

v. Emden

geeft de Signora een wenk, die opstaat. Men ziet eene kaart op de causeuse liggen.

Hier ligt de kaart, maar niet schoppenvrouw! (*Hij geeft de kaart aan op den Lek, die haar met verbazing aanschouwt.*)

Brandnetel.

Het is waarachtig de hartenvrouw!

Mevrouw.

Waarachtig als God! Onbegrijpelijk!

op den Lek, *Mevrouw en de kaart aanziende.*

Ik heb toch zelf de schoppenvrouw daaronder gestopt!

v. Emden.

Gij ziet het nu zelf, mr. op den Lek, dat het niet zoo gemakkelijk is boerenbedrog te vertoonen. Maak u hierover echter niet ongerust, de schoppenvrouw moet er wezen. Dames zijn in sommige gevallen nog al capricieus; ik wil mijne Signora vragen!

Brandnetel.

Charmant, doe ons het genoegen! (*Tegen zijne vrouw.*) Je hebt ze toch niet weggestopt?

Mevrouw.

Brandnetel, wat denkt je van mij?

v. Emden.

Kunt gij mij zeggen, Carissima, waar zich de schoppenvrouw van Mijnheer bevindt?

Signora

klapt in de handen, waarop men buiten een posthoren hoort. Een kleine postillon op een stokpaard komt binnen galoppeeren, groet zeer beleefd het publiek, en geeft van Emden een grootten brief.

v. Emden, *het adres lezende.*

Aan mr. op den Lek! Ah, aan u, Mijnheer, stellig een gewichtig gouvernements-besluit!

op den Lek *opent den brief, waaruit Schoppenvrouw valt.*

De schoppenvrouw?!

Allen tegelijk.

De schoppenvrouw!

Brandnetel, *tegen zijne vrouw.*

Hoe vindt gij dien zet van v. Emden?

Mevrouw.

Beelderig!

op den Lek, *tegen v. Emden.*

Aardig uitgedacht, dat moet ik bekennen. Maar daar mijne schoppenvrouw, door de belanglooze hulp uwer Signora, als

't ware uit de lucht is gevallen, en men niet beoordeelen kan, door wiens tusschenkomst de hartenvrouw op den stoel is gekomen, zoo is het stellig niet te veel gevergd, zoo ik Haaredele verzoek, mij de twee andere vrouwen insgelijks te bezorgen! Hm! (*Algemeen gelach.*)

v. Emden.

Dat is een beetje veel gevergd, maar ziet, zij is reeds in beweging, ziet!

Signora *roept gebiedende.*

Turnamento l'abito!

Brandnetel, *nieuwsgierig.*

Wat verlangt zij?

v. Emden.

Zij verlangt dat mijnheer op den Lek zijn rok uittrekke! op den Lek.

Ik, mijn rok, ben - je mal?

Signora.

Turnamento!

Mevrouw.

Doe het dan, anders wordt het goede mensch boos! op den Lek.

Nonsens, anders niets! (Hij trekt zijn rok uit, en ruitenvrouw vertoont zich achter op zijn rug. Gelach, dat flinker wordt naarmate hij zich omdraait.)

Brandnetel.

Daar hebben wij het derde wijfje. U is er geweest, Meester! v. Emden.

Men moet met vrouwen geen gekheden verkoopen, als men niet vast in zijne schoenen staat; niet waar, mijnheer Brandnetel?

Mevrouw.

En waar zit dan de vierde vrouw?

v. Emden.

Waar anders als bij hem, die ons de schoppenvrouw, op eene zoo behendige wijze, vertoond heeft? Hier in zijn vestzak! (*Hij trekt de kaart uit het vestzakje van op den Lek; algemeene verbazing!*)

v. Emden.

Ziet daar de klaverenvrouw!

Brandnetel.

Bravo! Uitstekend! Nu, meester, hij kent het!

v. Emden, *terzijde tegen de Signora.*

Die eene vlieg hebben wij hem al afgevangen! (*Tegen op den Lek.*) Aan u mijnheer, misschien slaagt u dezen keer beter. Het is niets als handigheid en boerenbedrog, weet u?

op den Lek.

Ja, dat geef ik toe, en daarom dient u nu ons ook een eigen proefje hiervan te geven; is dit niet billijk, mevrouw?

Mevrouw.

Dat meen ik ook. Laat ons b. v. weten, mijnheer, hoeveel geld mijn man bij zich heeft!

v. Emden.

O, zeer gaarne. Signora zal mij dit wel opgeven! (*Tegen den heer Brandnetel.*) Wilt u mij uwe geldbeurs overhandigen? (*Tegen Signora.*) Hoeveel, en wat voorgeld is in deze beurs?

Signora.

Quindice fiorini!

v. Emden.

Zij zegt dat er vijftien gulden in zitten!

Brandnetel.

't Is zoo!

Signora.

Quadro matti, quadro fiorini, un mezzo franko!

v. Emden.

Vier matten, vier heele en een halve gulden, benevens een frank, is dat zoo, mijnheer Brandnetel?

Brandnetel.

Bravo, Signora! op den kop geraden!

op den Lek.

Zeer goed! Ik moet het bekennen, precies als Miss Haydée, maar het jaargetal dat op de frank staat, het jaar, mijnheer de goochelaar, zal ze ons dat ook kunnen noemen?

v. Emden.

Dat spreekt als een boek. Mag ik het jaargetal der geboorte van dezen frank weten, Signora?

Signora.

Avanti! bambino! turnamente! (*Een der beide pages gaat naar v. Emden, keert zich om en vertoont op zijn rug 1852, 2 December.*)

Brandnetel.

Dat is sterk, 1852, alleraardigst. En wat moet de 2e December beteekenen?

v. Emden.

Mijnheer op den Lek noemde mij een goochelaar; die eer wijs ik van mij af, 't is niets als handigheid en boerenbedrog. Als iets slecht uitvalt wordt men uitgelachen en van het tooneel gejaagd, dit beteekent de 2e December 1852! Begrijpt u, mijnheer op den Lek?

Brandnetel, *opspringende*

Ah, nu weet ik het, mijnheer van Emden! Alleraardigst, de 2e December, precies geraden!

Signora.

Avanti! avanti! un altro!

v. Emden.

Signora wenscht dat wij verder gaan.

Mevrouw.

Wat een ongeduldig mensch! Knap is ze, dat moet men zeggen. Als zij maar haar gezicht wilde vertoonen, ik zou het dol graag willen zien.

v. Emden.

Geduld, mevrouw, nog een klein poosje! Intusschen wenschte ik eerst uwe geldbeurs te inspecteeren!

Mevrouw.

Heere mijn tijd, ik geloof, ik weet niet... (*Tegen van Emden fluisterende.*) Maak mij niet beschaamd: er zit maar een gulden in!

v. Emden, *galant.*

Het is niet het geld, het slijk der aarde, waarnaar ik vraag, mevrouw; het hart is het mevrouw, de kern der zaak, niet waar? En al hebt u maar een gulden op zak, zoo is dit even gemakkelijk voor Signora, alsof het duizenden waren. (*Tegen Signora*) Wilt - u ons vertellen hoe veel geld Haaredele op zak heeft?

Signora.

Ottante Centesimi!

v. Emden.

Tachtig centen, zegt zij!

Brandnetel.

Hoe komt gij aan zoo'n massa kopergeld, vrouw?

v. Emden.

Wil ik Signora er om vragen?

Brandnetel.

Doe het, maar hoe kan zij het weten?

v. Emden.

Stellig heeft mevrouw een gulden laten wisselen! om....

op den Lek.

Vraag dat de Italiaansche, en als zij iets naders daarover weet te vertellen, dan neem ik mijn hoed voor haar af.

v. Emden.

Zeg ons dan, Signora, wat mevrouw met de mankeerende twintig centen gedaan heeft?

Signora.

S i v e n d e r o e d j a k k i l e n g a n i !

v. Emden.

Mevrouw heeft van haar l e n g a n a n roedjak gekocht; is het waar of niet, mevrouw? (*Algemeen gelach.*)

Brandnetel.

Voor twintig centen roedjak, daar kan men een geheel huisgezin mede vergeven. Is het waar, teeder beminde vrouw?

Mevrouw.

Als je 't dan volstrekt wilt weten, nu ja! Maar ik sta er verstomd van, hoe zij dit kan weten, want er was niemand bij mij, dan Sipa de meid.

v. Emden.

Dat is maar een begin, mijne charmante mevrouw! Voor haar zijn alle voorwerpen als 't ware van glas. Hare oogen zien alles, waar het ook mag verborgen zijn. Laat ik er u een paar voorbeelden van vertoonen, met den heer op den Lek te beginnen! (*Hij haalt een sigaar uit diens borstzak.*) Attentione Signora, wat heb ik in mijn hand?

Signora.

U n a c i g a r e t t a !

v. Emden.

Zeer goed! Wat voor soort van een sigaar is het?

Signora.

U n s t i n k a d o r e !

v. Emden.

Zij noemt uwe sigaar een stinkstokje! (*Gelach.*)

Brandnetel, aan de sigaar ruikende.

't Is een echt bokki, meester!

op den Lek.

Dat is wel mogelijk, maar ik heb ze toch voor manilla gekocht!

v. Emden.

Dat kun-je begrijpen: - voor een cent het stuk! (*Tegen de Signora*) Heeft mijnheer ook eene manilla op zak?

Signore.

U n p e z z o , m e z z o f u l m i n a n d o !

Brandnetel.

Wat zegt zij?

v. Emden.

Zij zegt dat mr. op den Lek een reeds gebruikt stompje in zijn koker bewaard heeft. Mogen wij het zien?

op den Lek, zijn koker op tafel werpende.

Daar, kijk maar! Als het waar is, dan heeft mijn stomme jongen het daarin gestopt! (*Het stompje wordt vertoond; algemeen gelach.*)

Brandnetel.

Waarachtig, een van No. 1.

v. Emden.

In dergelijke zaken is mijne zienster zeer sterk: zij ziet de gaatjes in de kousen en zakdoeken, de letters op uw wasgoed, de sleutels aan uw sleutelring, met één woord alles. Let wel op, dat ik haar noch met teekens of buikspraak noch op eene andere wijze kom helpen. Laat ik haar nog eens even iets vragen! Wat draagt mevrouw aan een zwart lint om haar hals!

Signora.

U n m e d a g l i o n e !

v. Emden.

Wat zit er in, Carissima?

Signora.

N i e n t e , c i n q u e l e t t e r a !

v. E m d e n .

Niets, zegt zij, als vijf letters.

o p d e n L e k .

Dat is voor dezen keer mis, mijnheer de goochelaar; er zit wel iets in, niet waar, mevrouw?

M e v r o u w .

Of er iets in zit! (*Zij houdt beide handen op de plaats van het medaillon.*)

v. E m d e n .

En wil ik u zeggen, wat er niet in zit? Er zijn geen drie letters in, die A. A. B. heeten! (*Tot de Signora.*) Welke letters zitten er in?

S i g n o r a .

V: E. e M. B.

v. E m d e n .

Zij noemt de letters v. E. en M. B.; dat wil zeggen: v. E m d e n , of mijn naam, en Marie Brandnetel, of de naam van mejuffrouw!

M e v r o u w .

Dat kunt u begrijpen! Als ik niet heel goed weet, dat de naam van mijn man, namelijk A. A. B., daarin staat, gemaakt uit zijn blond haar, dan mag ik op de Mookerheide zitten! (*Zij neemt het medaillon van haar hals en wijst het aan Brandnetel en op den Lek.*)

B r a n d n e t e l ,

Ik zie mijn naamcijfer niet, Barbara!

M e v r o u w .

Onbegrijpelijk!

o p d e n L e k .

v. E. en M. B.; zoo waar als ik hier sta!

B r a n d n e t e l .

Hoor eens, mijnheer v. E m d e n , dat doet de deur dicht. Zoo iets heb ik bij de Hellers niet gezien; hoe u het hem levert, weet ik niet, maar ik zie het en moet het dus gelooven, omdat het zoo is! Wees verstandig en geef de weddenschap op, want gij komt er toch niet, meester!

M e v r o u w .

Hij kan tooveren: ik wil er een eed op doen, dat ik het medaillon nog heden ochtend in mijne hand heb gehad, en

het naamcijfer van Brandnetel er in heeft gestaan. Wil ik u iets zeggen, mr. o p d e n L e k , laat hem die nuffige meid; ik zal voor u zorgen.

o p d e n L e k .

Nog is niet alles verloren, mevrouw, laat mij begaan! . . . In het vertoonen van boerenbedrog zijt gij de meester, mijnheer, maar hoe is het met uw muzikale wonderen gesteld? Wat voor een instrument bespeelt u?

v. E m d e n .

Dat zult u aanstonds zien. Ga uw gang, ik zal u accompagneren!

o p d e n L e k .

Ik bespeel de fluit, een instrument dat weinig geschikt is, om het groote publiek te behagen, maar te meer door den muzikalen mensch op prijs wordt gesteld!

M e v r o u w .

Speel gerust, mijnheer o p d e n L e k , hij kan er niets van.

o p d e n L e k *maakt zich gereed om te spelen.*

v. E m d e n .

U wilt op de fluit gaan spelen, op een instrument dat vol luchtgaten zit en kleppen. Wie van de Heeren heeft een wandelstok? Niemand? Welnu, geef mij dan uw waaier, Marie, dan zal ik daarop spelen; hebt gij het gehoord, dames en heeren? Signora, leen mij uwe inspiratie, dan zal ik aan dit teedere kleine instrument dat onze dames zoo aardig weten te bespelen hemelsche klanken kunnen ontlokken! (*Hij gaat achter de Signora, vlak bij de coulisses staan en speelt op den waaier de bekende melodie: „Ik ga nog niet naar huis, enz.”; het volle orkest valt in, de hellebardiers zingen mede; bij de tweede strophe slaakt de Signora plotseling een gil, waarop de muziek zwijgt; alle aanwezigen staan ontsteld op.*)

v. E m d e n .

Ha, mijne vrees!

S i g n o r a .

J o m u r i r e !

M e v r o u w .

Wat zegt zij?

v. E m d e n .

Zij vermeent te moeten sterven; ik heb het al meer met haar beleefd!

Brandnetel.

Haalt eau de Cologne!

Mevrouw.

Geef mijne opwekkende druppels, Marie!

Brandnetel.

Zend gauw om den doctor, meester!

Signora, *gillende*.

E, finita!

Mevrouw en anderen.

Arme vrouw!

v. Emden.

Er is maar één middel dat vooreerst kan helpen, maar ik vrees dat het niet te verkrijgen zal zijn.

Mevrouw.

Noem het maar op!

Brandnetel.

Wat is het? Spreek!

op den Lek.

Disponeer over mij!

v. Emden.

Over u? Meent u dit, meester op den Lek?

op den Lek.

Spreek! Waarmede kan ik haar dienen? (Signora *kermt*.)

v. Emden.

Schrik niet, het is uw knevel, Mijnheer!

Allen.

Zijn knevel!

v. Emden.

Ja! zijn knevel, de knevel van een ongehuwd jongman; die alleen kan haar redden. Even als de oude goden, op de alles behalve welriekende brandoffers van dieren, schapen en ossen verzot waren, en de dampen met volle teugen inzogen, is dit ook het geval met haar zoo zij dezen fatalen toeval krijgt. Wees dus edelmoedig en offer vooreerst de eene helft van uw knevel op!

Mevrouw.

Doe het, om Gods wil, ik heb nog eene lieve nicht te Salattiga mooi en rijk!

op den Lek.

A de laide Brandnetel?

Mevrouw.

Dezelfde! Ik zal een goed woord bij haar vader doen, die daar havenmeester is.

op den Lek, *vol vreugde*.

Hier, Mijnheer, neem mijn knevel; moge hij vallen als een offer voor het schoone geslacht!

Brandnetel.

Bravo! Zeer edelmoedig!

v. Emden.

Geef gauw het pistool, Leliman gauw! (*Hij snijdt den knevel van op den Lek met een forsche snee af, sloopt hem in 't pistool en gaat tegenover de Signora positie nemen.*)

Dames en Heeren! aler ik schiet, ten einde haar in 't leven terugteroeven die daar ligt te kermen en te gillen, nog een hartig woordje tot u! De wegen der Voorzienigheid zijn wonderbaar. Er was een tijd, dat de menschen vermeenden de afstammelingen van Goden of Engelen te zijn, en toen was men over 't algemeen vrij dom! Dat nam echter niet weg, dat overal wonderen gebeurden, doch nu wij 't beter weten en de verzekering hebben, dat wij de nakomelingen van apen zijn, nu wij iets geleerd en ondervonden hebben, nu gebeuren nergens meer wonderen. Al spreekt ook de een of ander van wonderen, zoo kan ik u allen toch de verzekering geven, dat er niets achterschuilt, dan . . . boerenbedrog. Is het werkelijk waar dat onze lieve Heer uit de hersens van een Waowoe een NEWTON of HUMBOLD laat groeien, dan is het voor hem een kinderspel, om een wijfje in een mannetje te doen veranderen! Signora, Anuntiata, Dominica, Constantia, Monte del Cuore, daarga je! (*Hij schiet het pistool af, waarop de Signora zich zoo spoedig mogelijk van hare kleeren ontdoet, en zich als luitenant Hiller vertoont!*)

v. Emden, *hem voorstellende*.

Luitenant Hiller, mijn vriend, de tovenaar!

Brandnetel, *verwonderd*.

Wel, wel! Zijt gij de Italiaansche zienster geweest?

Mevrouw, *verbaasd*.

Verbeeld-je, en ik was nog al nieuwsgierig naar hare fiselemi!

Brandnetel.

En heet u dan werkelijk Hiller, of is dit ook maar boe-

renbedrog?

Hiller.

De Hemel zij gedankt, dat ik deze vraag zonder schroom met ja kan beantwoorden. Ik heet Hiller, en vraag voor mijn vriend v. Emden de hand uwer lieve nicht. Hebben wij ook in dit korte tijdstip geene wonderen vertoond, zoo geef ik u toch de verzekering dat het van u alleen afhangt, om een waarachtig wonder in het leven te doen roepen.

Brandnetel.

En u zegt zelf, dat er geen wonderen meer gebeuren? Wat dunkt u er van, vrouw?

Mevrouw.

Wonderen of geen wonderen, laat ze maar trouwen; wil-je Marie?

Marie.

Wonderen of geen wonderen, ik wil!

v. Emden.

Wonderen of geen wonderen! 't Is alles maar boerenbedrog en handigheid: over een jaar spreken wij elkaar nader! Muziek!

De Muziek speelt, het gordijn valt.

EINDE.

D R U K F O U T.

Op bladz. 28 leze men in plaats van „toreen”: „toeren.”

N A S C H R I F T.

De schrijver wenscht op bladz. 42 na de woorden van Mevrouw: „Of er iets in zit,” den Hr. op den Lek te doen zeggen:

Er zitten drie letters in, en die heeten A. A. B.